

XII WOJEWÓDZKI KONKURS HISTORYCZNY DLA UCZNIÓW GIMNAZJUM

Nr kodu:

Etap rejonowy – 14 stycznia 2012 r.

INSTRUKCJA DLA UCZESTNIKÓW KONKURSU

*Witamy na zawodach rejonowych i życzymy powodzenia.
Zanim zaczniesz rozwiązywać test przeczytaj poniższe uwagi.*

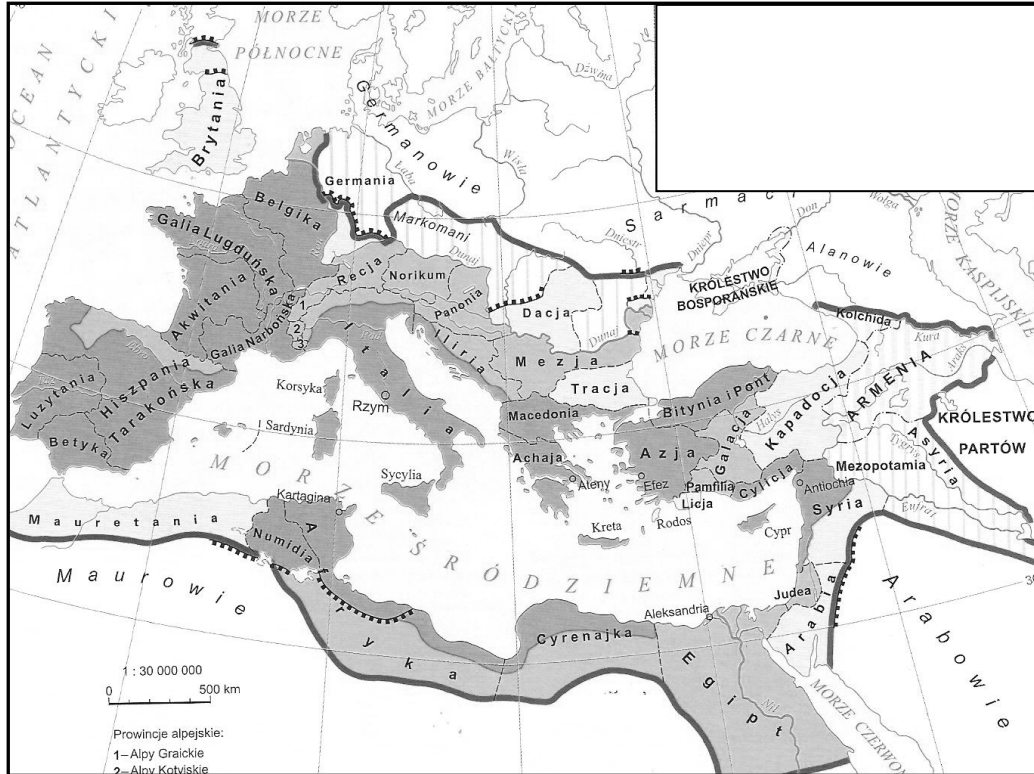
- 1. Test trwa 60 minut.*
- 2. W przypadku pytań wymagających wyboru, prawidłowe odpowiedzi zakreślaj kółeczkiem lub podkreśl.*
- 3. Używaj długopisu lub pióra. Nie używaj ołówka. Dbaj o czytelność i estetykę swojej pracy.*
- 4. Dokładnie przeczytaj polecenia do każdego pytania.*
- 5. Jeżeli nie jesteś pewien odpowiedzi nie trać czasu. Zostaw to zadanie na później. Odpowiadaj na następne pytania. Na koniec wróć do opuszczonego pytania.*
- 6. Po udzieleniu odpowiedzi na wszystkie pytania przeczytaj je ponownie.*
- 7. Nie używaj korektora. Jeżeli pomylisz się, przekreśl błędną odpowiedź i zaznacz właściwą. Pamiętaj, że taka zmiana powinna być czytelna dla sprawdzającego.*

Powodzenia!

1. Podkreśl prawidłowe dokończenie zdania:

Mapa przedstawia zasięg państwa rzymskiego w okresie:

- a) republiki.   b) królestwa.   c) cesarstwa.

Źródło: Atlas historyczny. Gimnazjum, Wyd. WSiP, Warszawa 2005, s. 20

1	
----------	--

2. Uporządkuj chronologicznie bitwy, które miały miejsce w epoce starożytnej, wpisując przy nich cyfry 1 – 4.

☐	Bitwa pod Issos	☐	Bitwa pod Zumą
☐	Bitwa pod Kannami	☐	Bitwa pod Maratonem

1	
----------	--

3. Podkreśl prawidłowe zakończenie zdań a) – e) z dziejów chrześcijaństwa w starożytności i średniowieczu.

a) Paweł z Tarsu odbywał podróże misyjne w

I w.   II w.   III w

b) Cyryl i Metody prowadzili działalność misyjną na terenie

Państwa Samona.   Państwa Wielkomorawskiego.   Państwa Franków .

c) Do krucjat na synodzie w Clermont w 1095 r. wezwał papież

Urban II.   Urban III.   Grzegorz VII.

d) „Dyktat papieski” („Dictatus papae”) to dokument z czasów **soboru nicejskiego. wypraw krzyżowych. walki papieżstwa z cesarstwem o inwestyturę.**

e) Chrystianizacja Pomorza Zachodniego została przeprowadzona za czasów panowania **Bolesława Śmiałego. Bolesława Krzywoustego. Bolesława Kędzierzawego.**

4. W jakich miejscowościach znajdują się następujące obiekty z czasów średniowiecza polskiego:

5	
---	--

a) Rytowana posadzka w krypcie kolegiaty z 3. ćwierci XII w. Odznacza się wysokim poziomem rysunku artystycznego. Przedstawia modlące się postaci tzw. orantów oraz motywy roślinne i zwierzęce. Prawdopodobnym fundatorem był któryś z synów Bolesława Krzywoustego.

.....

b) Najstarszy zachowany w Polsce słupek drogowy z 1151 r. Wyznaczał połowę drogi między Kruszwicą a Kaliszem. Fundatorem był wojewoda Piotr Wszeborzyc.

.....

c) Kaplica zamkowa w stylu gotyckim. W czasach panowania Władysława Jagiełły została przez pokryta freskami w stylu rusko – bizantyjskim.

.....

3	
---	--

5. Rozpoznaj postaci z dziejów polskiego średniowiecza, o których jest mowa w opisach a) – c).

a) Księżna śląska, żona Henryka Brodatego, fundatorka kościołów i klasztorów w tym klasztoru sióstr cysterek w Trzebnicy (1209). Prowadziła też działalność dobroczynną, starała się o pomoc chorym i ubogim, święta Kościoła Katolickiego.

.....

b) Biskup krakowski, wybitny intelektualista, żyjący na przełomie XII/ XIII w., autor kroniki obejmującej dzieje Polski do czasów legendarnych do 1202 r.

.....

c) Jeden z książąt dzielnicowych. Jego śmierć w Gąsawie w 1227 r. oznaczała ostateczny upadek władzy senioralnej w Polsce.

.....

3	
---	--

6. Na podstawie fotografii obrazów oraz własnej wiedzy odpowiedz na pytania:

- Jak brzmi imię świętego na obrazach? .....
- Z jakiego miasta pochodził? .....
- W których stuleciach żył? .....
- Jaki zakon założył? .....

4	
----------	--

Źródła: : M. Sobańska – Bondaruk, S. Lenard, *Ćwiczenia źródłowe dla gimnazjum*, Warszawa 2002, s 50 - 51 s. 156; <http://www.brewiarz.pl/czytelnia/swieci/10-04.php3>

7. Rozstrzygnij, które z podanych informacji A – E jest prawdziwa, a która błędna. Obok tych informacji wpisz odpowiednio „prawda” lub „fałsz”.

A. Marcin Luter ogłosił 95 tez w Wittenberdze w 1517 r..	
B. Michał Anioł jest autorem słynnego fresku „Ostatnia Wieczerza”.	
C. Hiszpanie pod wodzą Francisco Pizzaro podbili państwo Azteków.	
D. Ferdynand Magellan zginął podczas starcia z krajowcami w Indiach.	
E. Pierwszym władcą Rosji noszącym tytuł cara był Iwan III Srogi.	

8. Zaznacz ciąg, w którym wydarzenia XVI w. podane są w kolejności chronologicznej.

5	
----------	--

- układ wiedeński, hołd pruski, zakończenie obrad soboru w Trydencie, pokój w Augsburgu, unia lubelska, noc św. Bartłomieja we Francji, elekcja Stefana Batorego
- układ wiedeński, hołd pruski, pokój w Augsburgu, zakończenie obrad soboru w Trydencie, unia lubelska, noc św. Bartłomieja we Francji, elekcja Stefana Batorego
- układ wiedeński, hołd pruski, pokój w Augsburgu, zakończenie obrad soboru w Trydencie, noc św. Bartłomieja we Francji, unia lubelska, elekcja Stefana Batorego

1	
----------	--

9. Na podstawie tekstu źródłowego i własnej wiedzy podkreśl prawidłowe zakończenia zdań.

„[...]Henryk z bożej łaski król Polski, wielki książę litewski, ruski, pruski, mazowiecki, żmudzki pan tudzież andegaweński, Burbonu i Alwernii, etc.

Wiadomo czynimy niniejszym pismem, komu o tym wiedzieć należy[...]

1. Iż za żywota naszego my i potomkowie nas, królowie polscy[...] nie mamy mianować ani obierać jakiego, składać żadnym sposobem wymyślonego króla[...] a to dlatego, aby zawdy wiecznymi czasy po zejściu naszym i potomków naszych wolne obieranie zostawało wszem stanom koronnym[...]

2. A iż w tej zacnej Koronie narodu polskiego i litewskiego, ruskiego, inflanckiego i innych niemało jest różnowierstwa, przestrzegając na potem jakich sedycji i tumultu [aby się ustrzec jakichś rozruchów i zamieszek[...]]warowali [przysięgali] to sobie niektórzy obywatele korony konfederacją osobliwą, że w tej mierze w sprawie religii mają być w pokoju zachowani, którą my obiecujemy trzymać w pokoju czasami wiecznymi.[...]

M. Sobańska – Bondaruk, S. Lenard, Ćwiczenia źródłowe dla gimnazjum, Warszawa 2002, s. 228

a) Tekst źródłowy to fragment dokumentu noszącego nazwę:

- **artykuły henrykowskie.**   - **pacta conventa.**   - **konfederacja warszawska.**

b) Pochodzi on z roku

- **1569.**   - **1572.**   - **1573.**

c) Wymieniony w dokumencie władca pochodził z dynastii

- **Burbonów.**   - **Walezjuszy.**   - **Kapetyngów.**

d) W akapicie oznaczonym cyfrą 1 władca zobowiązuje się do

- **mianowania następcy tronu za swego życia.**
- **wyznaczenia następcy tronu zgodnie z oczekiwaniem szlachty.**
- **pozostawienia szlachcie prawa całkowicie wolnego wyboru następcy.**

e) W akapicie oznaczonym cyfrą 2 władca zobowiązuje się do:

- **nadania przywilejów szlachcie różnowierczej.**
- **respektowania postanowień konfederacji dotyczącej tolerancji religijnej.**
- **rozstrzygnięcia sporów religijnych.**

5	
---	--

10. Do podanych wydarzeń dopisz władców Polski, w czasie panowania, których miały miejsce wydarzenia a) – e).

a) konfederacja barska .....

b) rokosz Lubomirskiego .....

c) sejm „niemy” .....

d) ugoda hadziacka .....

e) wzięcie do niewoli polskiej cara Wasyla Szujskiego i jego braci

.....

5	
---	--

11. Ilustracjom obiektów przyporządkuj styl architektoniczny, w którym zostały wybudowane. Wybierz spośród podanych niżej określeń: barok, gotyk, klasycyzm, renesans, rokoko, romanizm.

ilustr. 1 .....

ilustr. 2 .....

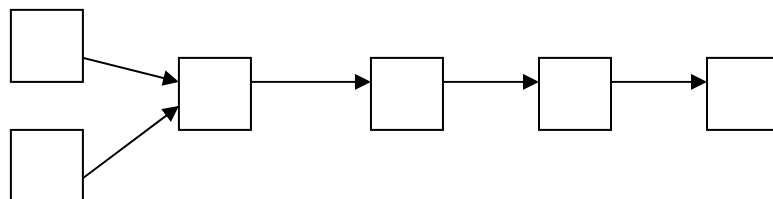

ilustr. 3 .....

3	
---	--

12. Spośród podanych wydarzeń ułóż ciąg przyczynowo – skutkowy, wpisując właściwe litery w odpowiednie miejsca w diagramie.

- A. „Bostońskie picie herbaty”.
- B. Przepisy władz brytyjskich ograniczających wolny handel
- C. Wojna o niepodległość Stanów Zjednoczonych.
- D. Pokój paryski.
- E. Ogłoszenie Deklaracji Niepodległości przez Kongres Kontynentalny
- F. Wprowadzenie ustawy stempowej przez władze brytyjskie

1	
---	--

13. Podanym wydarzeniom z historii Polski schyłku XVIII w. przyporządkuj wydarzenia z dziejów rewolucji francuskiej, które miały miejsce w tym samym roku. Właściwą literę odpowiadającą wydarzeniom z dziejów Francji wpisz w odpowiednie miejsce w tabeli.

- A. Początek wojny rewolucyjnej Francji z Austrią ;
- B. Stracenie Ludwika XVI ;
- C. Aresztowanie i stracenie Robespierre'a i jego współpracowników;
- D. Wprowadzenie rządów Dyrektoriatu;

Wydarzenia z dziejów Polski	Wydarzenia z dziejów Francji
Insurekcja kościuszkowska	
Konfederacja targowicka	
III rozbiór Rzeczypospolitej	
II rozbiór Rzeczypospolitej	

4	
---	--

14. Podaj informacje dotyczące widocznego na zdjęciu odznaczenia:

- a) data (rok) ustanowienia .....
- b) władca, który ustanowił odznaczenie .....
- c) dwóch pierwszych odznaczonych, których krótkie charakterystyki znajdują się niżej.

(1) *Początkowo służył w armii austriackiej, od 1789 r. w wojsku polskim, odniósł zwycięstwo w bitwie pod Zieleńcami.*

.....

(2) *Absolwent Szkoły Rycerskiej, uczestnik wojny o niepodległość Stanów Zjednoczonych, dowodził n. in. w bitwie pod Dubienką.*

.....

4	
---	--

15. Uzupełnij tabelę, wpisując obok podanych miast zabór, pod którym znalazły się wymienione miasta w wyniku rozbiorów Rzeczypospolitej w XVIII w. Podaj również rok przejścia każdego z tych miast pod obce panowanie.

Miasto	zabór	rok
Warszawa		
Poznań		
Gdańsk		
Wilno		
Lwów		

5	
---	--

Dziękujemy za wypełnienie testu !!!

Suma punktów 50.

Awans do etapu wojewódzkiego wymaga osiągnięcia co najmniej 40 punktów.

Sprawdzili :

Razem	
-------	--

Przewodniczący Komisji

.....

Członek Komisji

.....